

ЗАСНОВНИК

ПТАШИНА ШКОЛА

ВАСИЛЬ ВІТКА

ПТАШИНА ШКОЛА

Переклад з білоруської
Любові Забашти

Малюнки
Володимира Аптекарева

Видавництво дитячої літератури «Веселка»
Київ 1975

СИНИЦЯ

Цвінь-цвень! Пінь-пень!
 Добрий день! Добрий день!
 Хто ж оце мене вітає —
 Славка а чи щиглик?
 Підлітає і сідає,
 Голосно співає.
 Треба ж так от помилитись —
 Не впізнав я був синиці,
 Співучої жартівниці.
 Прилітала ж ця синиця
 Узимку щоднини,
 Приладнав я годівницю
 Їй до яворини.
 Пінь-пень! Цвінь-цвень!
 Прилітай, моя пташино,
 До цієї яворини
 Знов узимку кожен день.

С. (Біл.)
В 64

© Видавництво «Веселка», 1975 р.,
переклад українською мовою, ілюстрації.

70802—133
В М206(04)—75 102—75

An illustration of three small brown birds perched on a dark, leafless branch. The branch is adorned with clusters of bright red berries. The background is a soft, painterly wash of light blue and pale yellow, with faint, stylized outlines of other branches and berries, creating a wintry or early spring atmosphere.

ОМЕЛЮХ

Не лінивець і не сплюх
Гість північний — омелюх
Влітку тут він не буває,
Лиш на зиму прилітає.

Скаче він по горобині
В червоносенькій хустині,
Одне гронце оббирає,
А на інше позирає.

Птах в роботі не скучає,
Всі дерева облітає,
Скрізь стрибає, наче свій,
А, як стихне сніговий,
День весняний завітає —
Знов на Північ відлітає.

одуд

З голови він аж рудий,
Сам пістряво-сивий,
Але довшої дуди
Бачить не могли ви.
Причесавши свій чубок,
Одуд взявся за урок.
Сів за книгу: — Ду-ду-ду.
Скоро в школу я піду.
Не вилазь з гнізда, одуде.
Не сміши лісного люду.
Ти до школи не доріс,
Хоч і маєш довгий ніс.

ГОРОБЕЦЬ

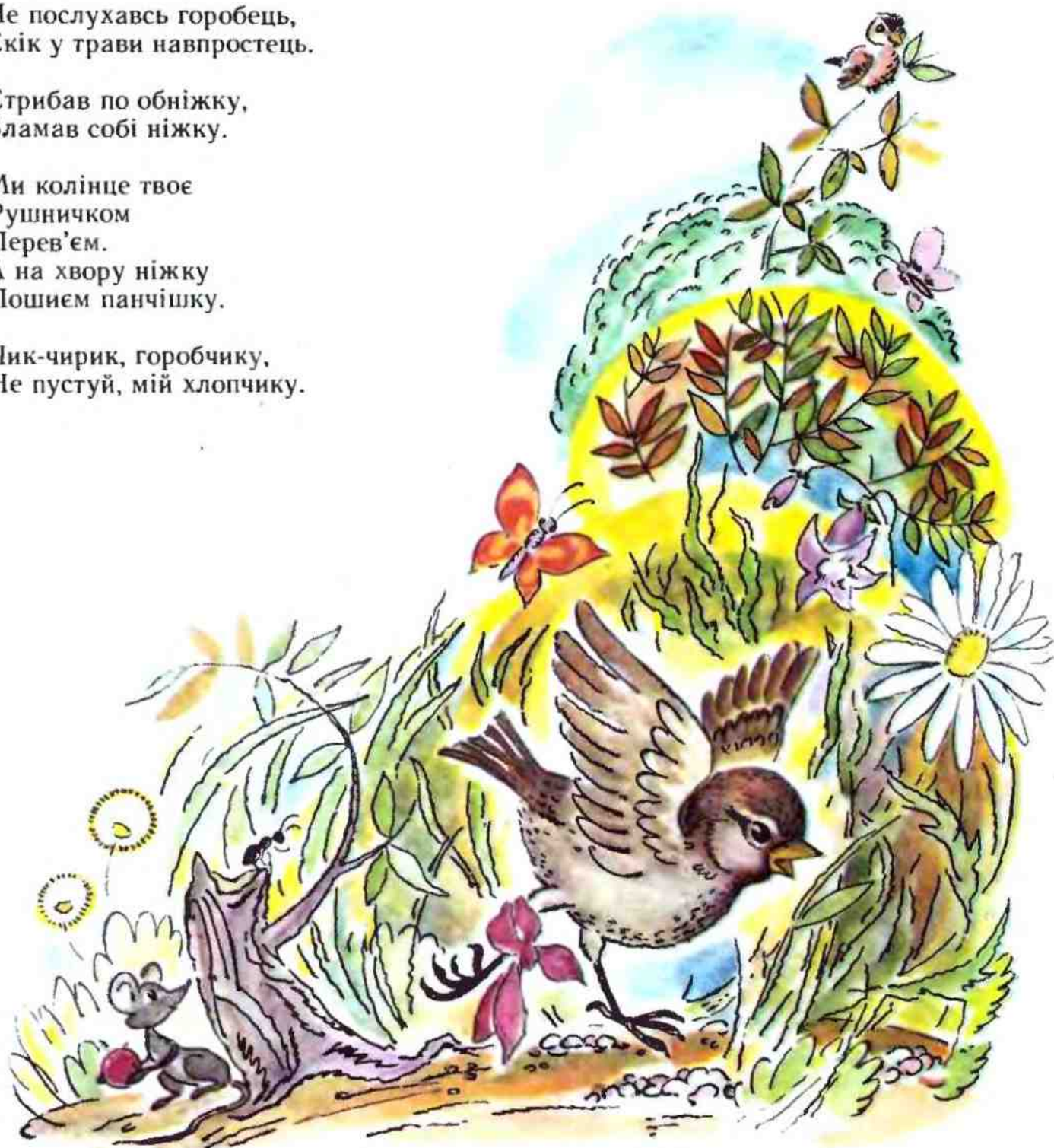
Чик-чирик, горобчику,
Не пустуй, мій хлопчику.

Не послухавсь горобець,
Скік у трави навпростець.

Стрибав по обніжку,
Зламав собі ніжку.

Ми колінце твоє
Рушничком
Перев'єм.
А на хвору ніжку
Пошиєм панчішку.

Чик-чирик, горобчику,
Не пустуй, мій хлопчику.

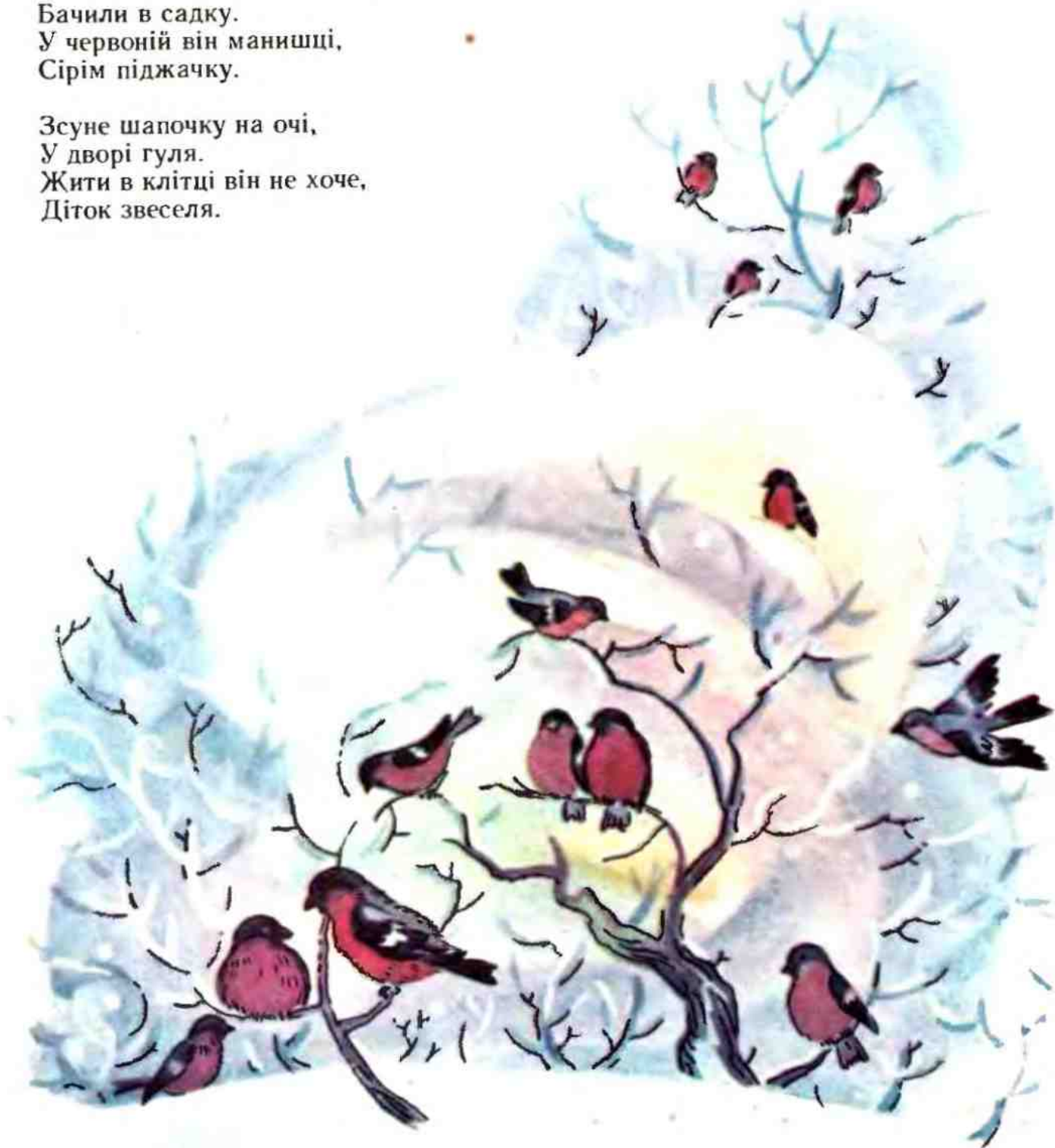

СНІГУР

Ми його не тільки в книжці —
Бачили в садку.
У червоній він манишці,
Сірім піджачку.

Зсуне шапочку на очі,
У дворі гуля.
Жити в клітці він не хоче,
Діток звеселя.

ЩИГЛИК

Крильцем крутнув,
Блиснув лампаскою,
Дзюбом проткнув
Червону маску.

Кругленький лобик,
Ясна лампаска.
Гостренький дзьобик,
Червона маска.

Заплющить очі,
Гадає — сховався.
А я по співу
Про все здогадався.

Хто рано-вранці
В досвітки чисті
Нам на флюярці
Пісні насвистує.

ГАЛКА

Серед двору малюки
Гралися у городки.
Дістали скакалку,
Покликали галку:

— Лети швидше, галко,
Гуляти в скакалку.—
Галка прилетіла,
На тиночку сіла.

Вхопив хлопчик палку
І жбурнув у галку.
Сіла галка в кропиві,
Зашуміло в голові:

— От збагни, у чому суть,—
Діти кличуть, потім б'ють.
Називають галкою,
Зустрічають палкою.

ФАЗАН

Родом з гір,
З вершин Кавказу,—
Танцюриста
Видно зразу.

Він увесь тут на портреті
В золотім своїм бешметі.
На черкесці — узорі,
На чорненьких лапках — шпори.

З-під папахи на бочок
Вибивається чубок.

На грудях — газирі,
І веселки на пері.

Ми на виставці були,
Птах цей вищий похвали!
Добре скаче він лезгинку,
Дуже любить журавлинку.

ДЯТЛИК

Дятлик чув від діда,
Коли в лісі ріс:
— Хто б про тебе відав,
Якби не твій ніс?

Дятлик тер свій лобик,
А потім і звик,
Хоч довший за дзьобик
У нього — язик.

ЧЕЧІТКА

Скаче чапля у болоті,
А чечітка в чаполоті,
А чубатий чечіт
Йде городом на обід.

Я чечота підпильную
Та добряче почастую.
Сизоперій чаплі-жінці,
Танцюристочці чечітці —
Нерозлучній парочці
Піднесу по чарочці
Чорничного киселю
Ще й медком підвеселю.

Дам тіточці чаплі
Солоденькі вафлі,
А чечітці чечевиці,
Тобі, чечіт,—
Чемериці.

ЧИЖ

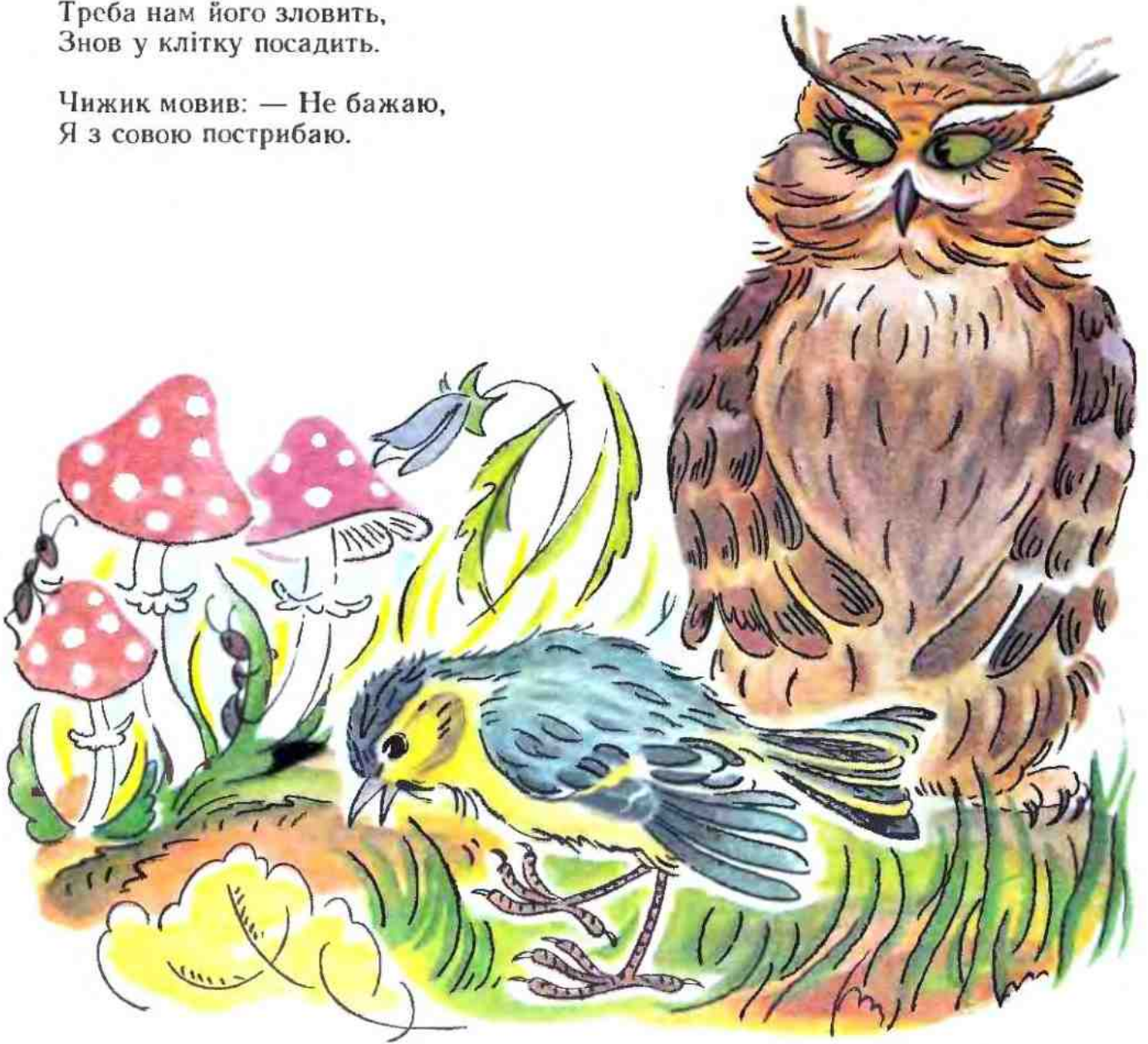
Чиж у гості ходив,
Чиж з совою пиво пив.

Як глितнув він краплі дві,
Зашуміло в голові.

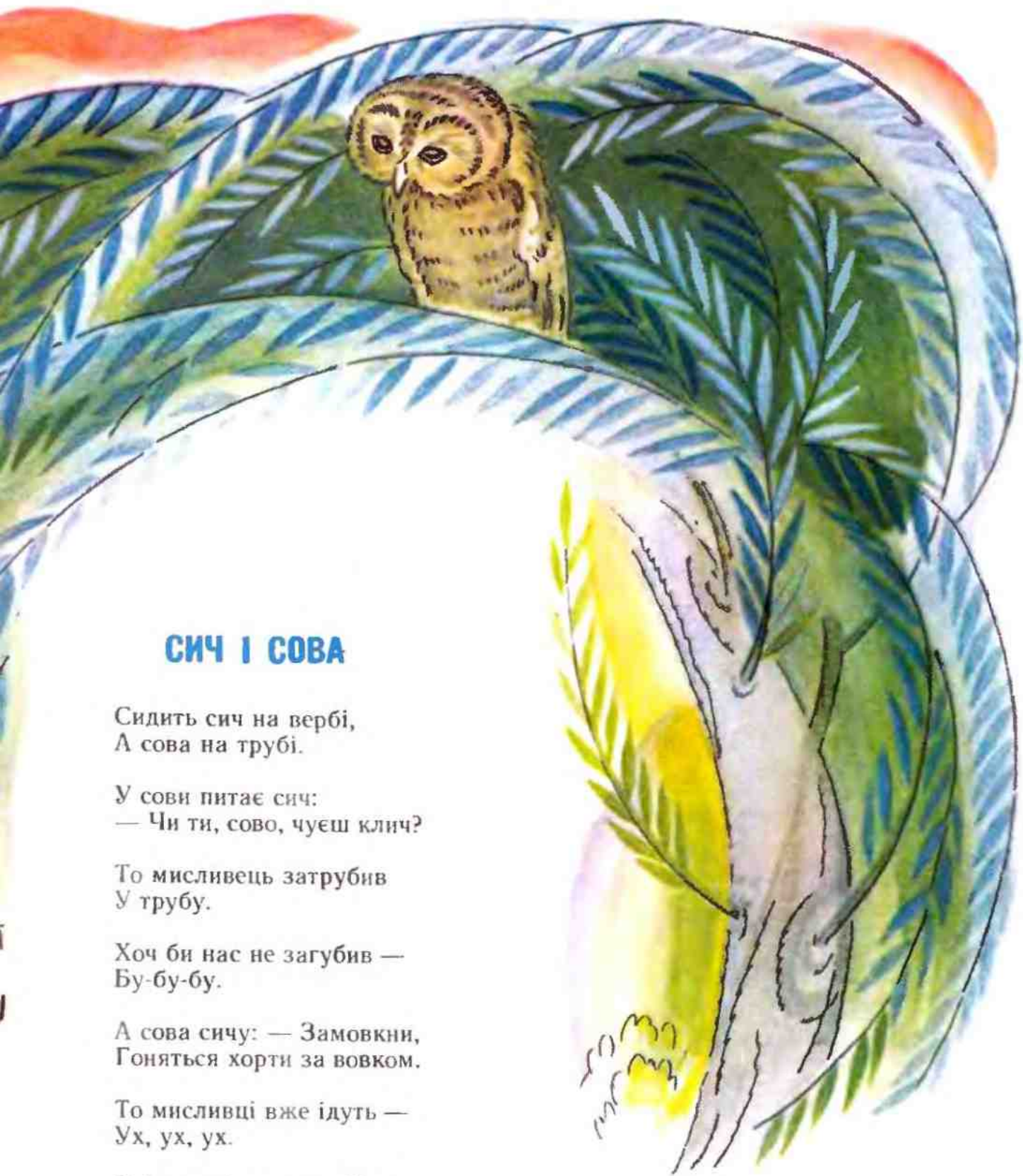
Ледве, бідний, не зомлів,
Зовсім чижик осовів.

Треба нам його зловить,
Знов у клітку посадить.

Чижик мовив: — Не бажаю,
Я з совою пострибаю.

СИЧ І СОВА

Сидить сич на вербі,
А сова на трубі.

У сови питає сич:
— Чи ти, сово, чуєш клич?

То мисливець затрубив
У трубу.

Хоч би нас не загубив —
Бу-бу-бу.

А сова сичу: — Замокни,
Гоняться хорти за вовком.

То мисливці вже ідуть —
Ух, ух, ух.

Всіх вовків вочи поб'ють —
Пух, пух, пух!

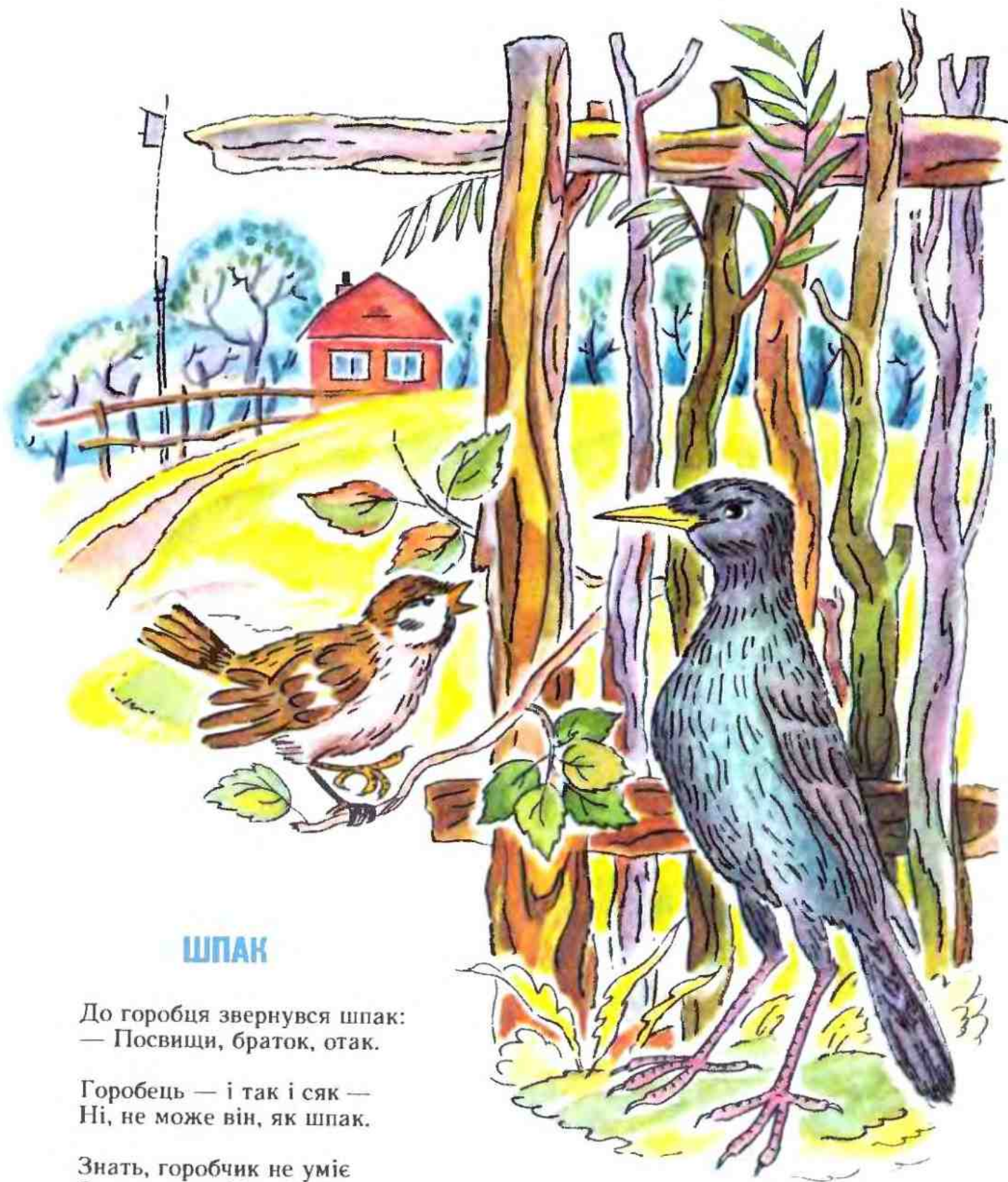
ДРАЧ

Драч, драч,
Бери деркач,
Дери
Дерн.
А драч
У плач:
— Я і так зморений.

Брав дрова на дровітні,
Простудився в підворітні.
Занедужав там у квітні,
І заслаб нарешті.

Не кажи,
Драче,
Заслаб нарешті —
Бо добре горло
Дереш ти.

ШПАК

До горобця звернувся шпак:
— Посвищи, браток, отак.

Горобець — і так і сяк —
Ні, не може він, як шпак.

Знать, горобчик не уміє
Засвистати: фію, фію!

СЛАВКА

— Чим прославилась ти, славко? —
Запитав у пташки Славка.—
Ну, людина — інша справа,
А тобі за віщо слава?
Кращий, ніж в усіх пташок,
Соловейків голосок.

Славочка чорноголова
Ледве вимовила слово:

— Я з тобою згодна, Славо,
Що на славу треба право,
І провина в тім моя —
Що тобі співала я
В лісі замість солов'я.

СОРОКА

З понеділка до суботи
Мені вчитись неохота.
А якби-то у неділю —
В школі б цілий день сиділа.

Білобока скрекотуха,
Не школярка, а хитруха.
Не потрібна нам така,
Гультяїв нехай шука.

КРУТИГОЛОВКА

Надто імення
Придумали ловко:
Назвали пташину
Крутиголовка.

На диво вдалася
З верткою шиєю.
А в нашім класі,
Чи теж такі є?

Не ступлять і кроку
Вони без підказки,
Не вивчать урока,
Не знають казки.

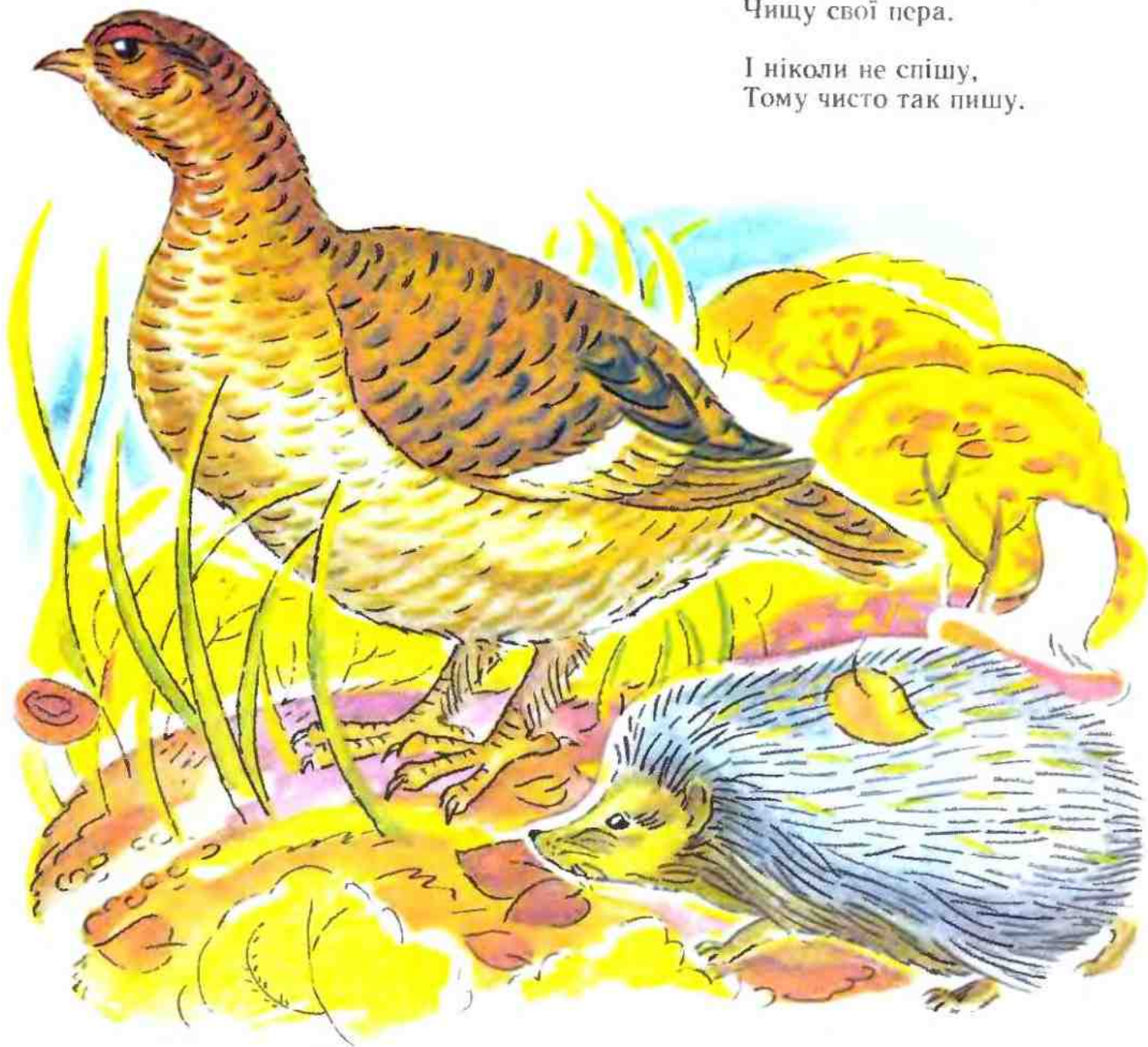
Вухами стрижуть,
Щоб слівце почути.
Крутиголовками
Такі можуть бути.

ТЕТЕРЯ

Тетеря маленька,
Але не дурненька.
В щирій тетірки —
Із письма — п'ятірки.

— Таємниці тут нема, —
Каже нам тетеря, —
Я завжди, завжди сама
Чищу свої пера.

І ніколи не спішу,
Тому чисто так пишу.

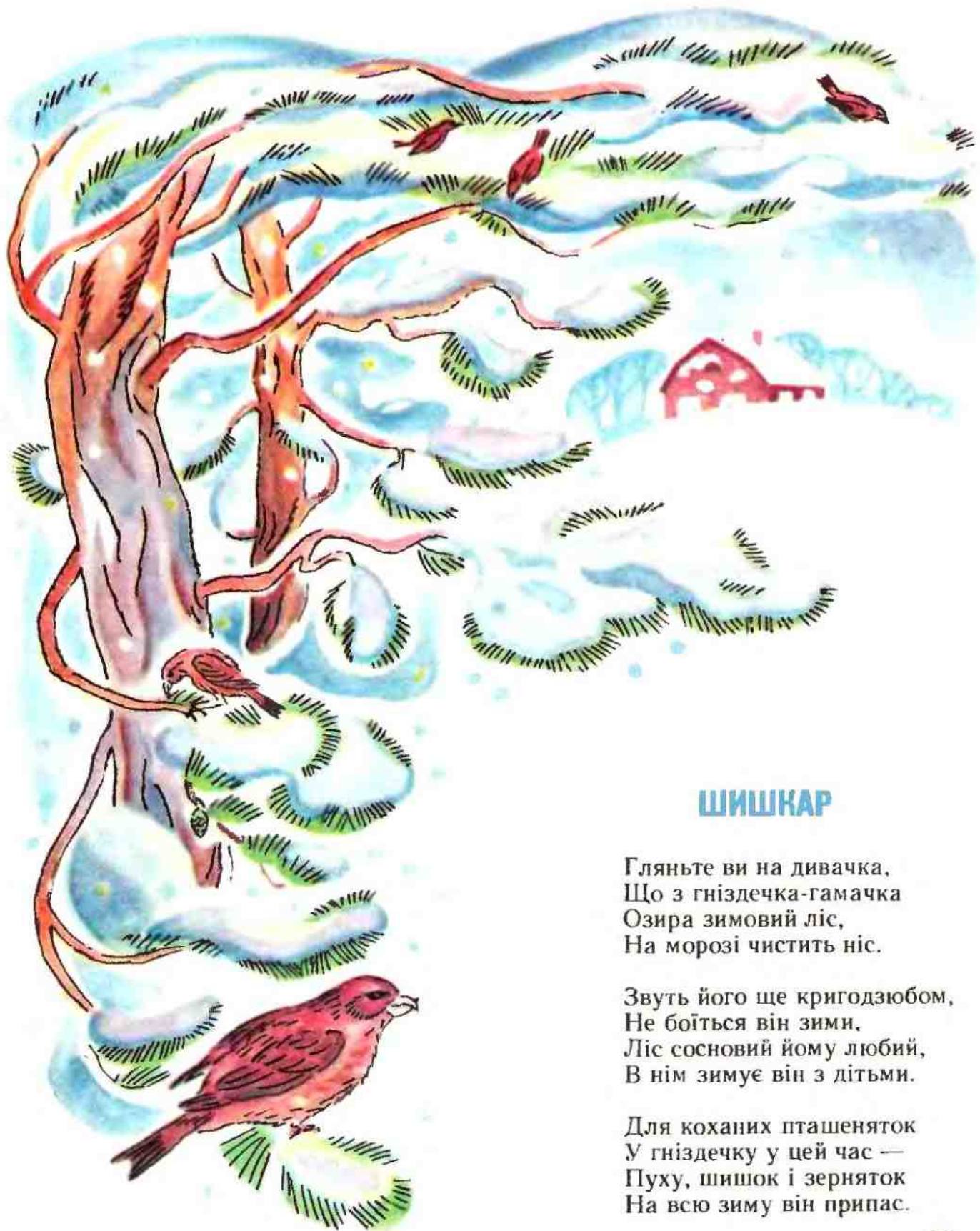
СОЙКА

У синіх погонах,
Рожевих лампасах,
А гірш за ворону
Вчиться у класі.

Сойчиному дзюбу
Читанки не любі.
А як візьме в пазурі —
Летять зшитки, букварі.

Тож не дивно, в заводійки
На уроках — тільки двійки!

ШИШКАР

Гляньте ви на дивачка,
Що з гніздечка-гамачка
Озира зимовий ліс,
На морозі чистить ніс.

Звуть його ще кригодзюбом,
Не боїться він зими.
Ліс сосновий йому любий,
В нім зимує він з дітьми.

Для коханих пташенят
У гніздечку у цей час —
Пуху, шишок і зерняток
На всю зиму він припас.

ПЕРЕСМІШНИЦЯ

І що воно за сміх
Із дітей малих,
Із нашого пастуха.

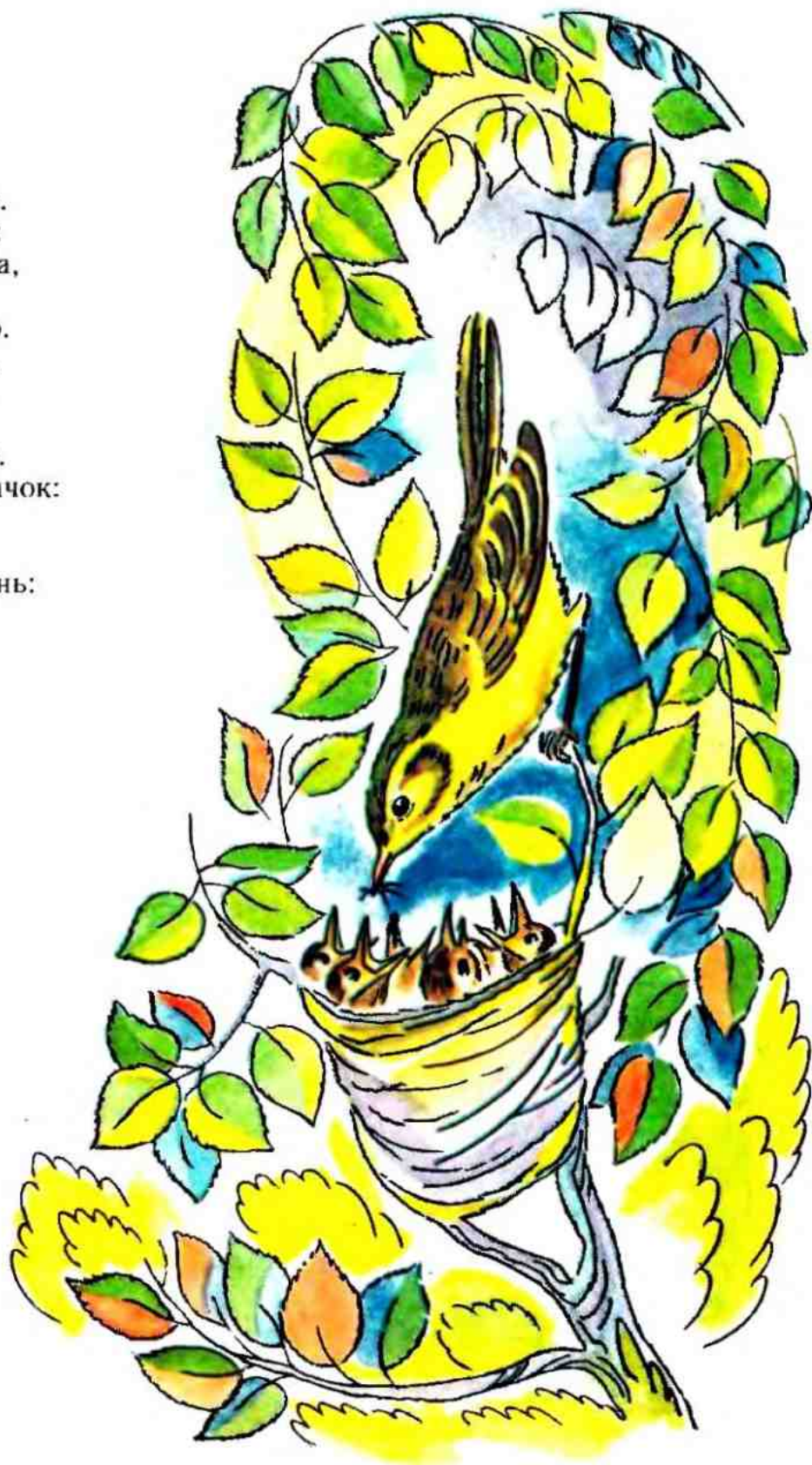
Просить Терешко:
— Принеси горішка.—
А пересмішниця:
— Ха-ха, ха-ха-ха!

Каже пересмішник:
— Полечу в горішник,
Наберу горішків
Для пересмішків
Аж чотири міхи,
Для ровесників
Пересмішничків:
Хі-хі, хі-хі-хі, хі!

ПІНОЧКА

Піночка-паняночка,
Жовта суkenочка,
Тоненькі ніжки,
Потанцюй нам трішки.
Каже пташка піночка:
— Я вже не паняночка,
Не танцюю, не літаю,
Тільки діток доглядаю.
Нема часу танцювати,
Треба діток годувати.
Маю я три донечки,
Ще й синочка-сонечка.
Мій маленький хлопчачок:
Чук-чок,
Чук-чок.
Просить їсти цілий день:
Цінь-цень,
Пінь-пень.

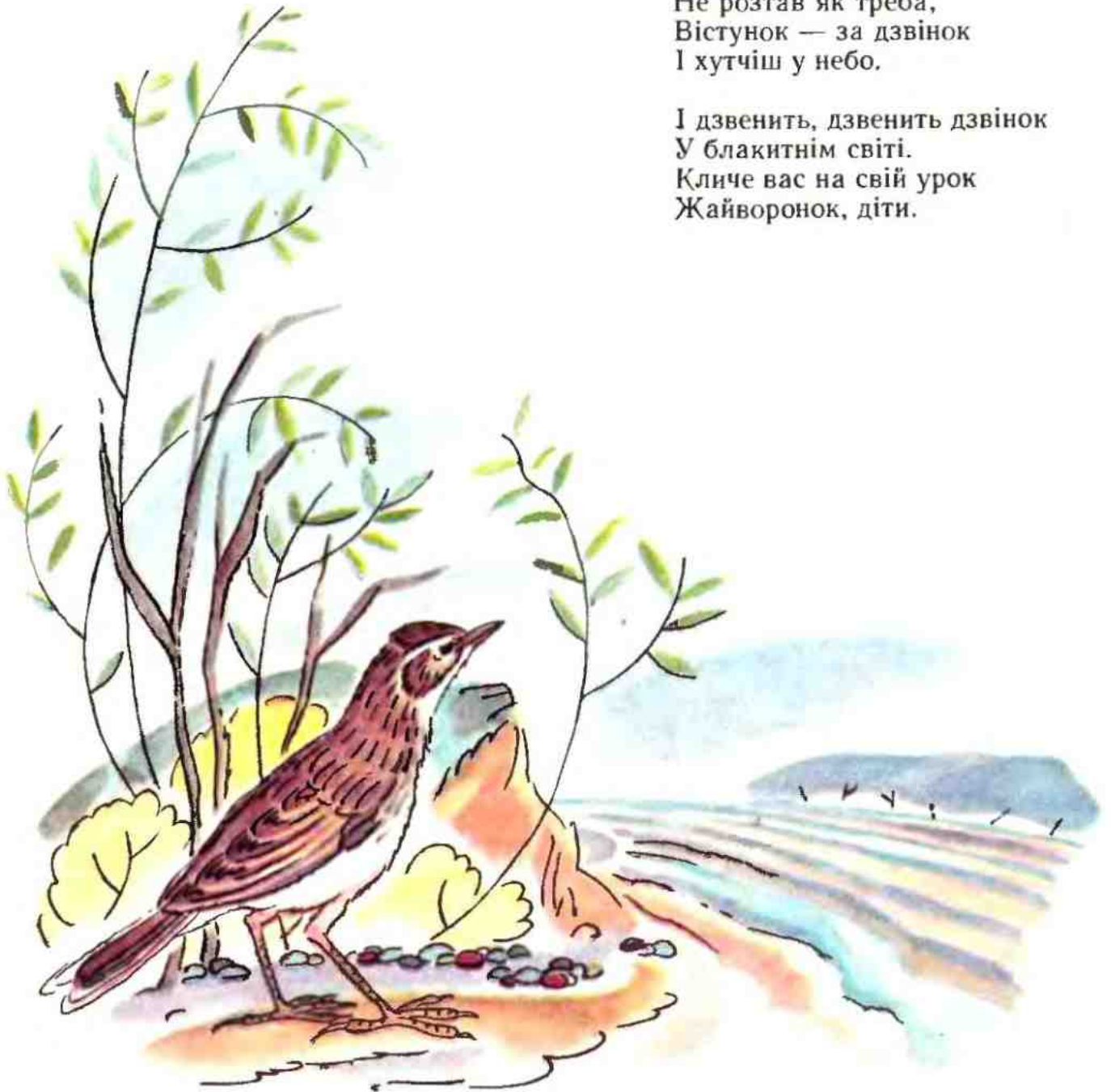

ДЗВІНОК

Хто приносить нам весну,
Сонячні привіти,
Будить полечко від сну?
Жайворонок, діти.

На ріллі іще льодок
Не розтав як треба,
Вістунок — за дзвінок
І хутчіш у небо.

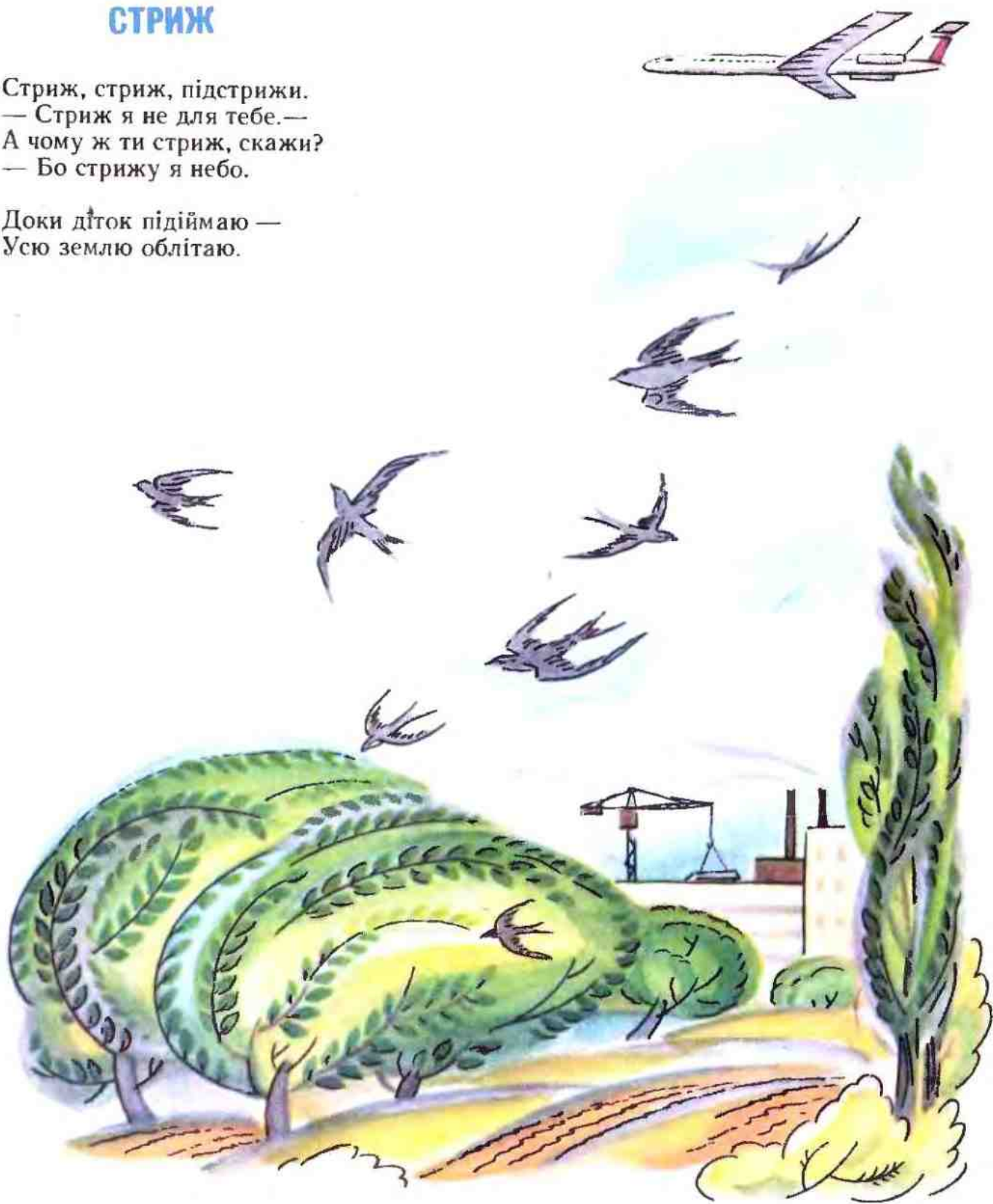
І дзвенить, дзвенить дзвінок
У блакитнім світі.
Кличе вас на свій урок
Жайворонок, діти.

СТРИЖ

Стриж, стриж, підстрижи.
— Стриж я не для тебе.—
А чому ж ти стриж, скажи?
— Бо стрижу я небо.

Доки діток підіймаю —
Усю землю облітаю.

ЗМІСТ

СИНИЦЯ	2
ОМЕЛЮХ	3
ОДУД	4
ГОРОБЕЦЬ	5
СНІГУР	7
ЩИГЛИК	8
ГАЛКА	9
ФАЗАН	10
ДЯТЛИК	11
ЧЕЧІТКА	13
ПЛИСКА	14
ЧИЖ	15
СИЧ І СОВА	17
ДРАЧ	18
ШПАК	19
СЛАВКА	21
СОРОКА	22
КРУТИГОЛОВКА	23
ТЕТЕРЯ	24
СОЙКА	25
ШИШКАР	26
ПЕРЕСМІШНИЦЯ	28
ПІНОЧКА	29
ДЗВІНОК	30
СТРИЖ	31

